1872. XVII. évfolyam. 151. szám. Péntek, julius 5.

Megjelenik **mindennap** a délutáni órákban.

Előfizetési díj:
Egész évre 12 ft, félévre 6 frt, évnegyedre 3 ft o. é.

Helyben előfizethetni Demjén L. és Keresztesy Pál urak kereskedésében, hol egyes számok is kaphatók.

Szerkesztői szállás: belső-tordautcza **122.** sz.
Kiadó-hivatal: A tanácsház mellett, az emelet hátsó részében.

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI NAPILAP.

Hirdetési díj: öt hasábos garmond sorért 6 kr s egyszeri beiktatás után 30 kr. bélyegdíj.
Hirdetések felvétetnek: Helyben: a kiadóhivatalban, Demjén László könyv- és Keresztesy Pál papirkereskedésében. Pesten: Zeisler M. (király utcza 60. sz.) Bécsben: Haasenstein és Voglernél (Neuer-Markt 11. sz.) Oppelik Alajosnál (Wollzeile 22. sz.) Rudolf Mosse off. Zeitungs-Agent (Stadt, Seillerstätte 2.) Süddeutsche Annoncen Expedition Stuttg
Nyilttéri czikkek: sora után 20 kr. előleg beküldése mellett a szerkesztőséghez czimzendők.
Előfizetések s hirdetési díjak a vidékről a szerkesztőséghez küldendők be.

Eső után köpenyeg!

+ A Ratiu, Macelariu-Nicola triumviratus gyulafejérvári passiv diadala valóságos politikai eső után köpenyeg.

A junius 27—28-án megtartott román csonka gyülés ugy gerálta magát, mintha legalább is az egész román nemzetiség megbizása küldte volna őket conferálni.

A templomba gyülekezve dr **Ratiu** tartott a gyülekezethez beszédet, s a tagok a dynastia iránti hüséget contestálandók, háromszorosan megéljenzék az „imperatu"-t; ezt ők védpáizsul szokták használni állambontó tulzásaik diszesen elpalástolgatására, mintha javát akarhatná az országnak, királynak az, ki a törvények iránti tiszteletlenségből bravourt csinál.

Igaz, hogy a magyar állam alkotmányának alapjára lépéstől tartózkodást **Hodosiu** azzal igyekezett szépiteni, hogy sietett kinyilatkoztatni azt, miszerint a gyulafejérvári gyülés tagjai **nem** viseltetnek ellenséges szándékkal a más hazai nemzetiségek iránt, sőt azokkal „az egyenjoguság alapján" a **legjobb** barátságban óhajtanak élni; az is furcsa jelenség volt, midőn **Baritiu** ajánlá elfogadásra azon előértekezletileg megállapitott programmot, mely szerint:

a gyulafejérvári gyülés tagjainak arra kellett volna magokat kötelezni, hogy a választókerületekben, hol még nem késő, magok fogják a román választókat a szavazó urnákhoz vezetni, de az ismert román nemzeti programm értelmében;

hogy nem pactálnak olyan párttal, a mely az erdélyi román nemzet programmját el nem fogadja;

hogy csak olyan jelölt megválasztását fogják támogatni, a ki becsületszavára fogadja, hogy a román nemzeti programmot fenntartja, védi, s ha megválasztatik, **csak a programm megvalósitása után** lép be bármely törvényhozásba; végül, hogy a jelen gyulafejérvári conferentia a megválasztandó román országos képviselőktől elvárja, hogy tartózkodni fognak minden olyan lépéstől, mely **„Erdély nagyfejedelemség jogain s a romáu nép nemzeti szabadságán csorbát ejthetne,"** s hogy az **1863** april 21-ki és **1864** január 15-ki legfelsőbb leiratok alapján maradnak.

Ez a javaslat megvitatás és jelentéstétel végett egy: Baritiu György, Axente Sever, Macelariu Illés, dr Rátiu János, Antonelli János, Vlassa Illés, Maniu, dr Nicola Máté, dr Hodosiu József, dr Nemes János, dr Racuciu János, dr Tincu Abrahám, Moldován, Dobó és Vajda urakból álló bizottsághoz utasittatott.

Ezek jun. 28-án meg is tették jelentésöket, s a conferentia vitáinak az lett a vége, hogy elhatároztatott:

megmaradni a szerdahelyi gyülés határozata alapján, vagy is **a teljes passivitás mellett.** A kiküldött 16-os bizottságból 7-en ajánlák ezt, legtüzesebb szónokuk levén **Moldovanu** balázsfalvi professor, — mig Baritiu nézete mellett Hodosiu tört lándzsát; a gyülés $^2/_3$-ad szótöbbséggel Moldovanu bölcsesége mellett szavazott.

Ime uraim! hogyan haladnak a sikamlós lejtőn: ma már Baritiu és Hodosiu sem elég radicalisok, tulszárnyalták őket Moldovanu és társai.

Mig azonban ez a csonka gyülés oktalankodott, az alatt a román választók országszerte megjelentek szavazni, s nagy többségük a Deákpárt magyar jelöltjeire adta szavazatát, mitsem akarván hallani a román nemzeti programm fenntartásáról: erdélyi nagyfejedelemségről, 1863/4-ről, s több efféle politikai furcsaságokról.

A „Teleg. Rom." éles satyrával irja le a gyulafejérvári csonka gyülést, s jellemzi a vezérszereplőket.

Azt mondja, hogy Szerdahelyt átköltöztették Gyulafejérvárra; hogy Baritiu ur nincs tisztában magával, egyebet beszél Gyulafejérvárt, mint a mit hirdetett Brassóban, de ezzel csak a románokra nézve vészthozó vallomásait szaporitja; felhozza a „T. R.", hogy a gyulafejérvári urak nem törődnek a románok érdekeivel, hanem saját szakállukra „összecsoportositnak néhányat elvrokonaik közül", s tudva, hogy lesz „nehány tapsoncz" — proclamálják a passivitást, hogy ismét az édes semmittevésre adhassák magukat — miután az egoismus vezérli őket és a nemzetre káros ambitió.

A „Teleg. Rom." arra figyelmezteti a conferált urakat, hogy hátra még az általános értekezlet, a hol nem fog a dolog igy menni hatra-vakra. Ott lesznek a megválasztandó románajku országos képviselők; az általános értekezletben csak politikai képességgel és reputatióval biró férfiak fognak részt venni, bármihez is kezdjenek a román nemzeti ügyet megrontó rendszer hivei. A román comite ezután is tevékeny lesz gondoskodva a román nemzet javáról; ott fognak a dolgok élén állani az érsekek, bármennyit piszkolodjanak is ellenök Baritiu és társai.

A „T. R." hangsulyozza, hogy a románok már ismerik azon ambitiosusokat, tudják mit érnek „tetteik után" itélvén meg őket. Ezért **egyszerüen tudomásul vevén** a Gyulafejérvárt történteket, azt tanácsolja a románoknak: **térjenek felette napi rendre,** ne hajtsanak e káros és oktalan akadékoskodásra, hanem **vegyenek részt a választásokban,** teljesitsék az **activitás által** nemzetük iránti kötelmeiket, mert csak igy érhetnek el üdvös eredményt.

A Gyulafejérvártt conferáltak tehát hiába vettek magukra politikai eső után köpenyeget. A „Teleg. Rom." rántja le azt legelőbb rólok, ráismervén hangjukról a javithatlan ambitiónatusokra, kik saját szakállukra akartak volna nemzeti directoriumot játszani.

Hja uraim! az oroszlánbőr még nem elég bő takaró, kivált ha épen román államférfiak tartanak elsőb szemlét a lábok — — fölött.

Ismerünk maszkura, bár ha későn jöttél — ezt mondja nekik — nagyon helyesen a „Teleg. Rom."

A „Kol. Közl." eredeti távsürgönye.

Konstantinápoly. A porta elismerte az alkirály minden eddigi elöjogait. A szultán nagyon kegyesen fogadta az alkirályt.

Legujabb táviratok.

Zágráb, jul. 2. Egy compromissum folytán a feliratszerkesztési bizottságba megválasztattak: Zsivkovics, Prica, Szoics, Hervoics, Jellasics, Vucsetics, Krestics, Racci, Muzler, Gruics, Mihalovics és Mrazovics.

Versailles, jul. 2. Trochu tábornok a nemzetgyülésben letette képviselői mandatumát. A külügyminister közlé a házzal a franczia terület mielőbbi odahagyására vonatkozólag Németországgal kötött szerződést. Az indokolt jelentésben ezeket mondá Rémusát külügyminister: A franczia terület végleges odahagyása immár csak pénzügyi kérdés; — a minister reméli, hogy a Voges és Ardenne departementeok még 1873. tavasza előtt oda fognak hagyatni, és 1874. elején a franczia terület egészen szabad leend. Minden azon könnyüségtől függ, mely Francziaországot oly helyzetbe juttatja, hogy a fizetéseket előlegesen teljesithesse. — Az exposé constatálja, hogy Németország egyedül biztonsági okokból vonakodott leszállitani a megszálló hadsereget. A jelentés utal végre az Európában uralkodó általános békére; azon mérséklet politikájára, mely minden cabinetnél tuluralgó; a Francziaország belső s külső viszonyaiban megtérő rendes állapotokra; és azt mondja, hogy a világ azon buzgóságban, melylyel Francziaország a kinos áldozatot magára vállalja, a béke szellemének biztos zálogát látandja, s e szellem által van eltelve Francziaország, s az utóbbi tárgyalásoknál Németország is bizonyitékát adá annak. Miután a minister kiemelé, hogy a kamara ezen törvényjavaslatnak elfogadása által a békét megszilárditandja, — a gyülekezet sürgetősnek mondja azt ki.

Magyarországnak a bécsi világkiállitás iránti részvételének jelen állásáról.

(Vége.)

Legfeltünőbb azonban azon körülmény, hogy a hazai ipar gyupontjainak: a testvér-fővárosoknak a kiállitásban való részvéte semmi arányban sem áll azok tényleges termelési képességével. Az iparágak egész csoportjai ugyszólván nem is, vagy csak tökéletlenül vannak képviselve; és ezen hiányt az egyes czégek részéről már bejelentett nagyszerü kiállitások nem pótolhatják. De még a jelentékeny, elismert tekintélyü czégek közül is, melyekkel kétségkivül becsületet vallanánk, és melyeknek részvételére biztosan számitottunk, igen sok hiányzik, ugy a fővárosokból, mint vidékről. Nemcsak ipar tekintében tapasztaljuk e közönyt; ép ugy állunk a mezőgazdasággal is. Az ország leggazdagabb főnemes családjai, melyektől pedig hazájuk képviselésében való részvétük tekintetében a „noblesse oblige" szemelőtt tartását némi joggal várhatnók, jelentékeny uradalmukkal teljesen hiányzanak a kiállitók lajstromában. Legjobb bortermelő vidékeink között nem egy van, mely nem jelentette be termékét.

Hogy ellenben oly téren is, melyen Magyarország más országok által tulszárnyaltatik, sokat lehet tenni a világkiállitás számára, bizonyitja azon müvészek tetemes száma, kik az erélyes szakosztály felhivásának engedve, a kiállitásban részt fognak venni. A mult századok mütárgyaiból, templomi eszközök-, ékszerekből, fegyverek- és drága edényekből különösen dus és fényes gyüjteményt rendezhetnénk, ha a hazai főpapság és főnemesség tovább is oly készséget fog tanusitani az eszme iránt, mint eddig; mi iránt különben alapos reményünk is van. Azon csoportok, melyek kiállitását az állam vállalta magára, részben igen jól lesznek képviselve. A kincstári bánya- és erdőtermékeket, a dohánytermelést, néhány koronai uradalom termékeit a pénzügyminiszterium, a honvédségi felszerelvényeket a honvédelmi miniszterium, a fogházi ipart az igazságügyminiszterium, egy népismei gyüjteményt a közoktatási miniszterium fog bemutatni. A belügyi, közlekedési és a földmivelés-, ipar- és kereskedelmi miniszteriumok hozzájárulása a szakukba vágó viszonyok feltüntetése végett szintén fog kéretni.

Mindazonáltal igen kivánatos volna, hogy a magánosok is nagyobb tevékenységet fejtsenek ki a kiállitás körül, hacsak nem akarjuk, hogy más kiállitó és különben is fölöttünk álló országok, mint például 7000 kiállitót küldő Németország mellett egészen homályba szoruljunk. Nem lehet eléggé ismételnünk, hogy korántsem szükséges az ipar vagy a termelés valamely más teréről különös müdarabokkal fellépni. Jól készitett folyó czikkek, melyek a mennyiségileg nagyobb és biztos termelés átlagát mutatják be a kül- és belföldi fogyasztók előtt, egy vagy több darabban, vagy kisebb mennyiségben tökéletesen megfelelnek a czélnak. Gondoskodva van oly módozatokról, melyek a kisebb termelőnek majdnem költség nélküli részvételt biztositanak. A kiállitás legczélszerübb módja valamint a szükséges készülékek felől szó- vagy levélbeli felvilágositást mindenkinek a legnagyobb készséggel ad a magyar országos bizottmány titkári hivatala (Pest régi szinháztér 5. sz.) És miután ismételten figyelmeztetjük a hazai közönséget, hogy már a bejelentések feltételes elfogadásra kitüzött határidő is jövő hó közepén lejár, most ujólag sürgősen felhivjuk az összes hazai közönséget, hogy a még hátra levő rövid időt bejelentéseinek megtételére felhasználni el ne mulaszsza, mert egészen téves azon általán vélemény, miszerint ráérünk közvetlenül a világkiállitás megnyitása előtt magunkat, az abbani részvételre elhatározni. Sokan összetévesztik az időt, mely alatta a kiállitmány elkészülhet, azon határidővel, melyen belül a kiállitási ügy vezetésével megbizott közegeknek biztos tudomásal kell birniok a felől, mire kelljen a tért szerezniök és előkészületeiket megtenniök.

Intésül szolgáljanak ezen közleményeink és utmutatásaink a világkiállitásbani részvételre hivatott s abban részt venni szándékozó személyek és körökre nézve, nehogy az „elkésett" szó hangozzék elébök midőn szándékukat valósitani akarják.

Szeredahely, jun. 1. 1872.

A Szeredahelytt is megbámult s m. hó 28-án Gy.-Fejérvár felé indult óriás Drasak helyébe azonnap egy csak magához mérhető szörnyfajzat érkezék. Az csudálásnak tárgyát az iszonyodásé váltá fel a közönségben. Kimondhatlan, de szomoruan való, hogy egy prészákai pórfi saját élő apjának mind a két szemét gyökeréből kivájta, orrát, ajkát levágta, s több tagjait is összemarczangolta. Ez iszonyu vértettet ő a szintén házas életü fiu osztályrészéveli elégedetlenségből követte el, épen midőn pörelintézés végett Szerdahelyen a fennirt napon birói közidézetre apjával együtt megjelenendő már félutban volt. A sokáig forralt boszut utjok közben érlelé meg benne a pokol, az öreget azonnal egy kemény ütés bóditá el s rákövetkezett a borzasztó bonczmüvelet.

Az apagyilkos még azon nap vasra veretett, a holtra kinzott, de aléltából feleszélyedett öreg ember a városba behozatván szörnyü fiával szembesitve szót tehetvén még azon éjjel másik fia kiséretében a nagyszebeni gyógyintézetbe szállittatott. Az egyik kivájt szemgolyó spiritusba téve szemlélhető, a másik szétfolyott. Az erkölcsi érzés fájdalmával vonjunk leplet e hallatlanul gyászos jelére az — — — istenfeledésnek!

y.

KÜLFÖLDI HIREK.

Bazaine kihallgatása folyvást tart s naponkint több órát vesz igénybe. Riviére tk. kihallgató biró legközelebb a tábornagyot hadmüveleteire vonatkozólag hallgatta ki s ez utolsó phasis befejezésével a tanukra kerül a sor, a kiknek roppant számánál fogva várható, hogy a per megkezdéseig még legalább is két hó lefoly.

Az „Odeszky Viestnik" értesülése szerint a legutóbbi évtized alatt az orosz hadi tengerészetből kilépett főtisztek száma oly roppant nagy, hogy félni lehetett, hogy 3 év mulva, ha ezen baj az eddigi arányban még tovább tart, a hadügyi tengerészet majdnem egészen tisztek nélkül lett volna. A kormány ezen rosznak megszüntetése végett három bizottságot nevezett ki oly feladattal, hogy a tengerész tisztek fizetéseinek emelésére vonatkozó javaslatokat dolgozza ki.

Zorilla spanyol miniszterelnök köriratban fejti ki az uj kabinet programmját, melyben mindenekelőtt a juryk közvetlen életbeléptetését a szárazföldi és tengeri hadseregeknek valóban nemzeti alapokon leendő szervezését, a vallás türelmetlenség kiirtását, a pénzügy jó karba helyezését igéri, majd a külügyre térvén át a kuba-felkelés elnyomását, a birodalom területi épségének megóvását hangoztatja, igéri azonban, hogy a gyarmati felkelés elnyomása után azonnal szabadelvü reformokat hoz be az alkotmányba, hogy igy a gyarmatok is élvezhessék a szeptemberi forradalom által teremtett szabadelvü intézményeket.

Nyilvános számadás

azon szinházi jótékony előadás bevételeiről s kiadásairól, mely f. hó 19-én felerészben a **muzeumutczai gyermekkert,** felerészben a **Gyulai** és **Székelyné** siremlékei javára tartatott.

A. Bevétel:

1. Összes bevétel 539 frt 60 kr. Ez összegben felülfizettek, illetőleg adtak **páholyért:** Gámán Zsigmond 10 frt, Gregorson és Bandisán 10 frt, Haller Rezsőné 10 frt, Popini Nándor 5 frt, Maczedonffi 3 frt, Kiss Sándor 5 frt, N. N. 2 frt, dr. Hintz György 5 frt, Papp Miklósné 4 frt, br. Bornemissza Ignáczné 6 frt, Lendvai Rezsőné 5 frt, Wagner Frigyes 5 frt, Kövári Lászlóné 5 frt, Gálfi Endre 5 frt, Fehér Mártonné 5 frt, Korbuly Bogdánné 5 frt, Győrfi Mihályné 4 frt; **zártszékért:** két kath. pap kettőért 3 frt, Mihálisi Mimi egyért 1 frt, Dávid Antalné 1 frt, Ajtai Albert 1 frt, Petrán János 1 frt, Winklerné kettőért 2 frt, Voith Gergely 1 frt, Rettegi 1 frt, Hincz Dániel négyért 3 frt, Lugosi József 1 frt, Simén Domokos 1 frt, Keresztesi 1 frt, Ronsics Isidor háromért 3 frt, Weis Mór kettőért 3 frt, Frits Albert háromért 3 frt, Czirják János 1 frt, Fried Adolf kettőért 2 frt, Sacsvai 1 frt, Maczedonffi 1 frt.

B. Kiadás:

1. Összes kiadás (a részletes számadás, illetőleg nyugták a gyermekkert felügyelőjénél megtekinthetők.) 198 frt 30 kr.

Levonva a bevételből . . . . 539 frt 60 kr.
a kiadást . . . . 198 frt 30 kr.
marad tiszta jövedelem 342 frt 30 kr.

Az összeg felerésze a gyermekkerté . . . . . 171 frt 15 kr.
Az összeg negyede a Gyulai szobrára . . . . . 85 frt 57½ kr.
Az összeg negyede a Székelyné szobrára . . . . . 85 frt 57½ kr.
összesen . 342 frt 30 kr.

Midőn e számodásunkat közzé tesszük, nem mulaszthatjuk el legőszintébb köszönetünket nyilvánitani a t. közremüködőknek, s ezek közt első sorban Prielle Cornelia asszonynak és Szerdahelyi Kálmán urnak, kik szivesek valának az emlitett jótékony czélokra az előadás egész jövedelmét fölajánlani; továbbá Ruziska Racsek Zsófia és K. Papp Miklósné urhölgyeknek, Gyulai Jolán kisasszonynak s a zeneconservatorium minden tagjának, s végre buzgó fáradozásáért szinházi titkár Sándor József és szinházi pénztárnok Tóth József uraknak.

Kolozsvártt, 1872. jun. 22-én.

Özv. Fehér Mártonné. Jakab Elek.
Gothárd Józsefné. Hajós János.
Dr. Fischer Lajosné. Lugosi Józsefné.
Özv. Kocsi Károlyné. Szász Domokos.
Hancz Györgyné.

UJDONSÁGOK.

Kolozsvár, julius 4. 1872.

— **Városunkban a képviselőválasztás nagy érdekeltséggel, legszebb rendben foly, már délben határzott előnyben van a Deák-párt s győzelme bizonyos. Bátran előre polgártársak! Éljen**

PÉCHY MANÓ és HAJÓS JÁNOS

a szellemi munka és törvényalkotás iparosai,

mint Kolozsvár képviselői!!!

— **Képviselőválasztások eredménye:** (jul. 2. estig) deákpárti 214, ellenzéki 117; a **Deákpárt** nyert **50** kerületet, vesztett 20-at.

— **Magyar kir. biztosság a bécsi világkiállitáson.** A kereskedelmi miniszter a bécsi világkiállitás alkalmából felállitandó világkiállitási magyar kir. biztossághoz: dr Vagner László budai müegyetemi tanárt mezőgazdasági, Faller József bányatanácsost bányászati, Gönczy Pál vallás- és közoktatásügyi miniszteri osztálytanácsost tudomány- és oktatásügyi, Vessely József nyugalmazott erdőakademiai igazgatót erdészeti, Keleti Gusztáv orsz. mintarajz tanodai igazgatót müvészeti, Votticz Ede vasuti főmérnököt technikai, végre Posner Lajos udv. szállitót és papirkereskedőt ipari szakbiztosoknak, Herzfeld József biztositó-társulati vezértitkárt pedig bécsi helyi biztosnak nevezte ki.

— **A nemzeti szinházat illetőleg** jul. 2. délután igen fontos határozatok hozattak, melyek a nemzeti szinház ügyét és jövendőjét minden eddigi hir és conbinatiotól eltérőleg oldják meg. Bővebb részleteket most még nem közölhetünk, azt azonban már most is tudhatjuk, hogy az opera és dráma nem fog külön választatni.

— **Horvát táviró tanfolyam.** Zágrábban folyó évi augusztus 12-én horvát táviró tanfolyam nyittatik meg Ez legfölebb három hónapig tartó tanfolyamba fölvétetnek a 18-ik évet betöltött, de a 36-ik évet még tul nem haladt és a magyar korona területen született mindazon egyének, kik az érettségi vizsgálatot sikeresen letették, vagy főreáltanodát vagy katonai akademiát végezték, és legalább horvátul és németül tudnak. A tanfolyamban részvenni szándékozók f. évi julius 25-kéig adhatják be

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

a kereskedelmi miniszteriumnál sajáthezüleg irt folyamodványaikat.

— **Thurn-Taxis herczegnő**, királynő Ő Felsége nővére megvette Bathtyányi Gusztáv herczegtől horvátországi összes birtokait, melyek egy része még a Zrinyiek és Frangepánok birtoka volt. A vételár 210,000 font sterling. Förster Béla és Peczeli Ferencz végezték az alkut, kik 4 százalék tiszteletdijban részesültek.

— **A román vaspályatársaság** mult hó 22-én Berlinben tartott közgyülésén, mely igen látogatott volt, a felügyelő-tanács előterjesztései, — melyekről nem régiben mi is megemlékeztünk, — felkiáltás utján határozattá emeltettek, különösen beleegyezett a közgyülés, hogy elsőbbségi kölcsön vétessék fel, és az elnök azon közlése, hogy a vezérigazgató jelentése szerint, a régi pályák befejezése a legrövidebb idő alatt várható, nagy megelégedéssel fogadtatott. A bizalom jeléül tekinthető, hogy ugyan e gyülésen a felügyelő tanács összes tagjai felkiáltás utján, ujból mind megválasztattak.

— **Különös kivánság**. Egy ember Temesvártt a minap komolyan és rendkivül határozottan arra kérte S. tábornokot, hogy rendeljen mellé három katonát és a vársáneczban lövesse főbe. A tábornok a nagyon sürgetett kivánságnak eleget tett, s három katonát rendelt mellé — azon meghagyással, hogy kisérjék a városi kapitánysághoz.

— **Évvégi vizsgálatok.** A helybeli róm. kath. főgymnásiumban megtartandó évvégi vizsgálatok rendje: Julius 8-án d. e. hittan 5. 6. 7. oszályban, d. u. román ny. 5. 6. 7. 8. oszt. 9-én d. e. hittan 1. 2. 3. 4. oszt. 10-én d. e. magyar, latin 7 oszt. d. u. magyar latin 6. oszt. 11-én magyar, görög 5. oszt. d. e. német, történet 4. oszt. d. u. 12-én magyar, latin, 3. oszt. d. e. magyar latin 2. oszt. d. u. 13-án d. e. görög, német 7. oszt. d. u. görög, német 6. oszt. 14-én d. e. gyorsirás és rajz, d. u. torna. 15-én német, földrajz 5 oszt. d. e. magyar, latin 4 oszt. d. u. 16-án történelem, mennyiségtan 7 oszt. d. e. földrajz, mennyiségtan 6 oszt. d. u. 17-én latin, mennyiségtan 5. oszt. d. e. német, földrajz 3. oszt. d. u. 18-kán természettan 7. oszt. mennyiségtan 4. oszt. d. e. történelem, természetrajz 6. oszt. d. u. 19-én természettan 4 oszt. történet 3. oszt. d. e. magyar, földrajz 1 oszt. d. u. 20-án történelem, természetrajz 5 oszt. d. e. földrajz, mennyiségtan 2. oszt. d. u. 21-én a magánvizsgálatok iráskeli része. 22-én mennyiségtan és természetrajz 1 oszt. d. e. mennyiségtan és természetjan 3. oszt. d. u. 23-án latin 1. oszt. természetrajz 2. oszt d. e. 24-kén a magánvizsgálatok szóbeli része. 28-án „Te Deum" s a „Tudósitvány" kiosztása. 29. 30. 31. az érettségi vizsgálatok szóbeli része. — A vizsgálatokon szivesen látott vendégek lesznek a szülők és tanügybarátok, kik ezennel tisztelettel meghivatnak. Kolozsvártt, julius hó 3-án 1872. **Várady Móricz**, főgymn. igazgató.

— **Pályázat.** A kolozs-monostori m. kir. gazdasági tanintézetnél folyó év november hó 1-ével betöltendő 12 állami alapitványi és 8 intézeti szabadhelyre ezennel pályázat nyittatik. Az állami alapitványi helyekért csak is az erdélyi s kapcsolt részekben, az intézeti szabadhelyekért ellenben a magyar korona országai bármelyikében született ifjak pályázhatnak. Felvételi feltételek legalább 17 éves kór, s 6 gymnasiumi vagy 4 reál iskolai osztálynak kitünő sikerrel lett bevégzése; munkára képes egészséges testalkat, s jó erkölcsi magaviselet. Az állami alapitványi helyekért folyamodók, folyamodványaikat iskolai és szegénységi bizonyitvány, az intézeti szabadhelyekért folyamodók viszont iskolai és szülők vagyoni állásáról szóló bizonyitványnyal kötelesek ellátni. Az állami alapitványi helyekre befogadott ifjak az erdélyi országos alapból egyenkint évenként 150 frt segélyben részesülnek s lakást, fütést, világitást ingyen kapnak az intézetben. A szabad helyekre felvett ifjak egyelőre csak is lakást fütést, s viágitást kapnak ingyen s a tandij alól vannak felmentve. — A folyamodások folyó év augustus 5-ig a kolozsmonostori m. kir. gazdasági tanintézet igazgatóságához nyujtandók be. Kolozsmonostor 1872. julius hó 2. **Az igazgatóság.**

— **A kolozsvári takarékpénztár** 1872. junius havi üzletforgalma. **Bevétel.** 305 betét után 67,382 frt 75 kr. Visszafizetett váltók 117,320 frt. Visszafizetett előlegek 10,190 frt. Befizetett kamatok 2321 frt 89 kr. Különbféle dijak 736 frt 55 kr. Értékpapirok eladásából 13,050 frt. Értékpapirok kamatai 2239 frt. Visszafizetett elhelyezmények 11,000 frt. Elhelyezmények után befizetett kamatok 909 frt. Államilleték előlegek után 19 frt 60 kr. Összesen 225,168 frt 79 kr. Pénztári maradvány május 31-ről 76,574 frt 49 kr. Főösszeg 301,743 frt 28 kr. **Kiadás.** Visszafizetett betétek, s tőkésitett kamatok 120 tétel után 63,138 frt 40 kr. Kifizetett betéti folyó kamatok 160 frt 2 kr. Leszámitolt váltókra 120,420 frt 27 kr. Előlegekre 4260 frt. 1871. évi osztalékra 285 frt. 1870. évi osztalékra 5 frt. Kezelési költségekre 265 frt 26 kr. Tiszti fizetésekre 273 frt 40 kr. Megjelenési tiszteletdijakra 126 frt. Bécsi bankháznak értékpapirokért 20,000 frt. Államilleték előlegek után 19 frt 60 kr. Összesen 208,952 frt 95 kr. Pénztári maradvány junius 30-án 92,790 frt 33 kr. Főösszeg 301,743 frt 28 kr. Kolozsvártt, 1872. junius hó 30-án.

A közönség köréből.

Igen tisztelt szerkesztő ur!

A kolozsvári serdülő nemzedék védelmére szánt pár soraimat legyen szives lapjába felvenni.

NYILT SISAK.

A „Magyar Polgár" 134-ik számában „az ifju nemzedék és corruptió" jelige alatt Hermann Ottó ur kábitó lassu mérget nyujt ifju bajtársaimnak e szavakban: „sorba állitottak titeket, sorfalat képeztetett veletek a **meghunyászkodás szelleme**, s e sorfalak között hajtotta az **önkény** diszes fogatát — **de ti hallgattatok** — s e hallgatásban keresem reményemet", s utánna veti e további szavait:

„Álljatok elő ifju barátim, bizonyitsátok reám, hogy telve vagyok pessimismussal. Magam óhajtom e **bizonyitékot**, vele pirulásomat."

Ezekre eszembe jutott Madách tragoediája. E könyvet olvasva, jó apám azt mondotta nékem: a kisértő Lucifer szavait, édes fiam! te még nem érted. Sok igazság van azokban, csábitó szinezetbe burkolva, de soha sem kell téveszteni, hogy azok kitől jönek? mert igy környezik a gonosz lelkek a tapasztalatlan embereket. Hermann ur idézett mondataiban mintha Lucifer szellemét hallanám.

A tőlünk kivánt bizonyitékot, az idézett czikk olvasása után mindjárt meg kellett volna adnom; hanem azt hittem, hogy a három iskola növendékei közül egy más illetékesebb megadja. Miután azonban tudtommal, — az üres szavak megvetése elvénél fogva, — pellengérre tétetésünkért senki sem jajdult fel, feltettem magamban, hogy a megtámadott menyországot gyenge, de ép szivből származott soraimmal a kisértések ellen védem. Igen a menyországot, mert Idvezitőnk mondá, hogy az övék a menynek országa, s ezt vallástalanság költeményekkel sértegetni.

Ugy gondolom, hogy H. O. ur a **meghunyászkodás szelleme alatt** tanárainkat érti, mert hiszen magas vendégeink városunkba érkezésök alkalmával, tisztelgés végett ők **képeztettek** velünk sorfalat, és ezen hitemben annyival inkább megerősödtem, mivel közöttök van az, kivel a „Magyar Polgár" 139-ik számában a szellemet személyesiti.

Ezen tudós tanárt én, határtalanul alatta állván, megitélni nem vagyok hivatva, nem is illenék; de — a mi általában tisztelt tanáraiuk dicsőségökre legyen mondva — azért, hogy egyik vagy másik más véleményben van, pártot még nem hoztak be iskolánkba. Én ezt igy tudom, igy vallom s ezzel ellenkezőt nem hallottam, — tanulótársaim, ha másként tudják piritsanak meg engem hiteles bizonyitékkal: következőleg tisztelgésünk éljenezéssel vagy hallgatással kisérésére iskolánk falain belöl, sőt a mi sorainkban kün is, egyik tanár sem folyt be s azt hiszem a többi növendékeire sem, hanem a hallgatás megtermette a czikkiró örömére a gyümölcsöt s azon éretlen gyümölcscsel már bennünket — mint érintém — dobáltak is. Hogy mi csakugyan a magas vendégek sorainkhoz érkezésekkor némák voltunk, azt vagy fiatalkori bámészkodásnak, vagy annak tulajdonitom leginkább, hogy az előttünk ismeretlen vendégek melyik szekérben ülésére **senki** sem figyelmeztetet, jelt erre **senki** sem adott, a mi bizonyitja, hogy **mesterséges betanitás nem volt**, — nem vagyunk még gondolom annyira elromolva.

Tanáraink mindenike feltudja fogni, hogy iskolánkba, politikai nézeteket, szakadásokat bevezetni hazánk üdvére nem válna, kivált midőn előttünk áll — mint értelmesebbektől hallottam — hogy mit szült a N.-Enyédi iskolába egykor a tanárok közti kisebb ügyben pártoskodás s az ifjuságnak egyik vagy másik félleli szövetkeztetése.

A sorfalak fölött czikkiró önkényt — vagy a mi egyre megy — korlátlan hatalmat látott; én olyasmit nem vettem észre; de azt ismét érettkoru, értelmesek körében hallottam, hogyha czikkiró pártjának sikerülne a mostani alkotmányunk alapját felforgattatni, a minden erkölcsiséget, illedelmet és kegyeletet levetkezett koholmányok hirdetői könnyen poruljárhatnának, mert utánuk, nyomukban esak az önkény vasmarku, de jogot nem tisztelő absolutismusa következhetnék.

Különösen szépen kérem H. O. urat: hagyja az ifju nemzedéket magára fejlődni az illetők felügyelete alatt; ne sarkaljan bennünket féktelen szabadságra, függetlenségre s kegyelet érzéseink megtagadására, hiszen annyit némelyikünk olvasott, hogy magyar nemzetűnknek a kegyeletérzés volt a mivelt világ által is elismert egyik jellemvonása. Ugyan van-e most hazánknak vagy egy nagyembere, kikben H. O. ur és társai valamely érdemet elismer? Szegény — szegény és harmadszor is szegény haza! Hát a jóakaratot s okosabb tanácsot nem lehetne piszkolódás nélkül nyilvánitani? Ne corrumpáljanak hát baloldali czikkiró urak, ne nyuljanak durva kezekkel a szentek szentélyébe, ne játszanak a nyers tömegek szenvedélyeivel.

Ugyan komolyan kérdem czikkirót: kedve telt volna-e s bennünk helyzett reményét nagyobb örömmel táplálta volna-e, ha magunknak saját szemüvegével mért szabadságot vettünk, s városunk jó hirneve összerontására, a tisztelgésen megjelenésnek ellene szegültünk volna? Ne törekedjén ön és társai arra, hogy a kegyeletérzést megöljék bennünk is.

Bün ez uram! nagy bün!

Kolozsvártt, jun. 30-án 1872.

Kovásznay Gábor,
I. éves bölcsész.

Árjegyzék a Kolozsvártt junius hó 27-én tartott hetivásárról (alsó a. mérő középár). Tisztabuza 7 frt 62 kr. Elegybuza 5 frt 50 kr. Rozs 4 frt 50 kr. Árpa 3 frt 6 kr. Zab 2 frt 10 kr. Törökbuza 5 frt 42 kr. Pityóka 3 frt 22 kr. Marhahus fontja 25 kr.

Távirati tudósitás a bécsi börzéről.

Julius 2-ről: 5% Metalliques 64.50. 5% Nemzeti kölcsön 71.50. 1860-diki államkölcsön 104.20. Bankrészvények 852. Hitelrészvények 329.40. London 111. 20. Ezüst 108.75. Cs. kir. arany 5.32½. Napoleondor 8.90.

Földtehermentesitési kötvények: Magyar 82.—. Temesi 80.50. Erdélyi 79.50. Horv.-Slavon 84.—.

Felelős szerkesztő: **Sándor János.**

NYILTTÉR.

[30—40]

Titkos betegségeket
és
tehetetlenséget
(elgyengült férfierőt)
gyógyit gyökeresen fényes és tartós siker biztositása mellett
HANDLER MÓR
orvos- és sebésztudor, szülész és szemész.
Rendel naponként: délelőtt 11 órától 1-ig és délután 3 órától 5-ig.
Lakik Pesten, Lipót-város, nádorutcza 13. szám, I-ső emelet 14. sz.
Dijjal ellátott levelekre azonnal válasz adatik.

Sz. 15806/3379 1872. 3—3 (502)

Pályázat.

Alólirt magy. kir. pénzügyigazgatóság részéről felhivatnak mindazok, kik Alsó-F.-hér-, Kükülló- és Hunyadmegyék, Fogaras- és Brassóvidékek, nemkülönben Háromszék, Szeben-, Segesvár-, Medgyes-, Szászsebes-, Kőhalom-, Nagy-Sink-, Szerdahely-, Ujegyházban és Szászvárosszékek területén adóvégrehajtói megbizatást 2 frtól 3 frtig terjedő napidij élvezete és a tővarkölcsök szabályszerü megtérítése mellett elvállalni hajlandók, hogy ez iránti szabályszerüleg bélyegzett irásbeli nyilatkozatukat tanulmányaik és fedhetlen erkölcsiségök tanusitására szolgáló közhiteli bizonyitványaikkal ellátva — és életkorúk, nyelvismeretük, s ugy régibb, valamint jelenlegi foglalkozási módjuk megjelölése mellett — alólirt igazgatósághoz mielőbb, de minden esetre **folyó év julius hó 15-ig** nyujtsák be, s azon alkalommal egyszersmind azon postaállomást is nevezzék meg, a hová a nyilatkozatukra adandó választ megküldeni óhajtják.

A m. kir. pénzügyigazgatóság.
Nagy-Szeben, 1872. junius 20-án.

Szembetegekre nézve legnagyobb fontosságu

a világhirü, valódi **dr. WHITE féle szemvíz**, Ehrhardt Traugott-tól Grossbreitenbachban Thüringiában; kapható: Kolozsvártt **Kronstädter József** ur által, a főtéren 2. sz. a záglogkölcsönintézetnél és kőlmonostorutcza 134. sz. a., továbbá M.-Vásárhelyt: **Bucher** és **Tellmann**, Szebenben: **Jahn Rudolf**, Brassóban: **Hesshaimer A.** uraknál. Egy üveg ára 1 frt o. é.

Nyilvános köszönet. Szemeimmel nagy fájdalmakat szenvedtem, s miután dr. White szemvizét használtam, négy nap alatt tökéletes javulást éreztem, ugy, hogy szemeim fájdalma tökéletesen megszünt. A miért is köszönetemet nyilvánitom és e szemvizet minden szembetegnek ajánlom. Kolozsvár, decz. 26-án 1871. **Váradi László**, s. k. kolozsvári polgár, s a külmagyarlized kapitánya. — **Bizonyitvány.** Tisztelt Ehrhardt ur! Miután leányom szemei Önnek **dr. White-féle szemvize** következtében javultak s a baj e aknem megszünt, kérem (megrendelés) küldeni. **Eisenbarth**, 22/7. 1871. **Quednau C.** Ehrhardt Tr. urnak! Örvendek nagyon Önnel közölhetni, hogy **csodatevő valódi dr. White-féle szemvizéből** 2 üveg elhasználása nékem **már javulást** hozott. Kérem tehát (megrendelés) küldeni. **Hohendodeleben**, 27/7. 1871. **Günther Lőrincz.** Tisztelt Ehrhardt ur! Örömmel és hálásan tudatom Önnel, hogy Önnek hires **dr. White-féle szemvize** igen jó hatásu volt. Évek óta szenvedek **idült szemgyuladásban**, minden kisérletem, hogy orvosi segély által meneküljek a bajtól, **eredménytelen** maradt, mig Önnek **dr. White-féle szemvizéhez** jutottam, a mely **egyetlen szernek látszik a maga nemében** lenni. Kérem tehát (megrendelés) küldeni.

Nörten, 30/7. 1871. **Biermann H.**

1—1 [379]

A „Szerecsen-gyógyszertár" által **Mainzban ingyen** kapható Dr. Sampson tudományos értekezlete a

Coca-labdacsok I., II. és III.

használása felől (1 doboz 2 frt, 6 doboz 10 frt o. é. porosz gyógyszer-díjszáb.) a **kellemező- és emésztő-szerek az idegrendszer betegségei, valamint általános és különös gyengeségi állapot** ellen, ugy az indiánok híres általános szere, a **coca**-nak **Perubol**, kitünő tulajdonságai felől. 6—20 [455]

GUGGENBERGER PÁL
diszáru-kereskedésében Kolozsvártt, még mind foly
a végeladás,
hanem még csak e hó 15-ig fog tartani;
a t. cz. közönség tehát jól cselekedend, ha sietni fog szükségleteit ideje korán, a mig t. i. elegendő választék van, fedezni, mert később nem lesz alkalma oly valódi czikkeket, oly minőségben és oly **jutányosan**, mint itt, bevásárolhatni.
Különösen vidéki kiskereskedők figyelmébe ajánljuk e ritka alkalmat előnyös bevásárlásra.
[485] 13—20

Legujabb nagyszerü
a magas kormány által engedélyezett, biztositott és felesketett közjegyők által végrehajtandó
Pénz-
kisorsolás
6 osztályban,
huzások **1872 JULIUS 25.** és **26-án**, melyekben néhány hó alatt következő nyereményeknek kell kijönni:
esetleg **120,000** porosz tallér.

80,000	35 à	2000
25,000	3 „	1500
20,000	160 „	1000
15,000	7 „	500
12,000	314 „	400
2 à 10,000	18 „	300
3 „ 8,000	433 „	200
1 „ 6,000	575 „	100
3 „ 5,000	75 „	80
13 „ 4,000	50 „	50
1 „ 3,000	19100 „	47 tal. és tovább.

1 egész ered. sorjegy ára 7 ft — kr.
1 fél „ „ „ 3 ft 50 kr.
1 negyed „ „ „ 1 ft 75 kr.

Ez előnyös pénzkisorsoláshoz ajánljuk a világszerte ismert jelmondattal

Hol nyerhetni sok pénzt?
Lilienfeld testvéreknél!

a szerencse elpróbálására üzletünket, mert a fennebbi devise alatt már sokszor nálunk nyerettek meg a legnagyobb fényeremények.

Az illető összeg beküldése után elfogadunk és végrehajtunk megbizásokat a legtávolabbi vidékekre is, a hivatalos kisorsolási lajstromokat pedig mindenkinek megküldjük a huzás után.

A nyeremények aranyban vagy ezüstben bármely piaczon kifizettetnek.
Sorsjegyelárusitók provisiót kapnak. Hanem az ilyeneknek ismert jó hirnévvel kell birniok.
Tervek megtekintés végett dijtalanul.
Felvilágositásokat czégünkről bármelyik hamburgi kereskedőtől nyerhetni.

Forduljanak bizalomteljesen

Lilienfeld testvérekhez,
bank- és állampapirüzlet
Hamburgban.

Ingyen értesités mindenféle államsorsjegyről. 2—8 (499)

Ny. Gámán János örököseinél Kolozsvártt.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.